

Jaarplan 2026

Jaarlijks uitwerking MRA Agenda 2026

Datum 6 januari 2026
Versie 1.0

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Platform Economie	4
3. Platform Mobiliteit	10
4. Platform Ruimte	13
5. Het Bestuur	16
6. Begroting	18

1. Inleiding

In de MRA-samenwerkingsafspraken is afgesproken dat ten behoeve van de uitvoering van de MRA Agenda de MRA Directie jaarlijks een uitwerking van de MRA Agenda en de MRA-meerjarenbegroting opstelt. Tegelijkertijd met de MRA Agenda 2025-2028 is ook een Meerjaren Uitvoeringsprogramma opgesteld, deze uitwerking gaat in op de meest belangrijke activiteiten per platforms voor 2026. Dit geeft het MRA-bestuur meer grip op de uitvoering en laat aan maakt inzichtelijk voor de deelnemers waaraan in het komende jaar gaat worden gewerkt. Naast het jaarplan is er ook een termijnagenda en jaarverslag gemaakt.

Dit jaarplan is opgesplitst in de activiteiten van het platform Economie, het platform Mobiliteit, het platform Ruimte en het MRA Bestuur. De jaarplannen van de drie bestuurlijke platforms zijn vastgesteld in het bestuurlijk overleg van ieder afzonderlijk platform. Daarom kan de opzet verschillen.

2. Platform Economie

2.1 Inleiding platform Economie

Het concurrentievermogen Nederland en dus ook de MRA staat onder druk door een veranderende wereldorde. Het Draghi-rapport wijst Europese landen op de noodzaak om snel te investeren in strategische autonomie, duurzame groei en innovatievermogen, om in de toekomst concurrerend en welvarend te blijven. De Metropoolregio Amsterdam (MRA) draagt met een bruto regionaal product van €200 miljard en een economische groei van 3% per jaar stevig bij aan de Nederlandse economie (21% van het BNP). De kracht zit hem in het vestigingsklimaat, namelijk de aanwezigheid van talent, de goede bereikbaarheid met nationale luchthaven Schiphol en digitaal internetknooppunt AMS-IX, sterke economische clusters creatieve en innovatieve bedrijven en een aantrekkelijke leefomgeving.

Maar die sterke economische positie is geen vanzelfsprekendheid. Ondernemers en de economie staan voor grote uitdagingen door veranderingen in de wereldeconomie. Dichter bij huis zijn er grote uitdagingen op gebied van netcongestie, krappe arbeidsmarkt en ruimteschaarste die ons vestigingsklimaat en leefomgeving schaden. Dit naast de grote maatschappelijke issues die ook de economie en een aantrekkelijke leefomgeving raken als klimaatverandering, stikstof, woningtekorten en verschraving van de natuur en cultuur. We willen de meest inventieve regio zijn, waarin de menselijke maat wordt bewaard en versterkt en tegelijkertijd duurzaamheid voorop staat. Dat ontstaat niet vanzelf. Dat vereist werk, en vooral regionale samenwerking.

Het platform Economie is een van drie platforms van de Metropoolregio Amsterdam. Het platform Economie biedt een structuur aan MRA-collega's en bestuurders om elkaar te informeren, te inspireren en afspraken te maken op regionaal economische thema's. In het platform Economie wordt ook samengewerkt o.a. om te komen tot een lobby op economische uitdagingen richting het Rijk. In het platform Economie heeft de Amsterdam Economic Board ook een plek, omdat de triple helix samenwerking een belangrijke voorwaarde is om economische uitdagingen en knelpunten aan te pakken.

Onder het platform Economie valt ook het Portefeuillehouders Kunst, Cultuur en Erfgoed en de Bestuurlijke themagroep Onderwijs en Arbeidsmarkt. Deze hebben eigen budget en verantwoordelijkheid over de uitvoering. Het platform Economie wordt hierover geïnformeerd.

Ook met de andere ambities zijn natuurlijk relaties. Zo zijn werklocaties (kwantitatief en kwalita-
tief) onderdeel van leefbare steden (ambitie 5), valt cultuurhistorisch erfgoed (ambitie 6) onder
het Portefeuillehouders Kunst, Cultuur en Erfgoed en hangt nauw samen met toerisme (ambitie
7). En bereikbaarheid van werklocaties en goederenvervoer ook een onderwerp van het Platform
Mobiliteit (ambitie 8).

2.2 Uitvoeringsprioriteiten 2026 platform Economie

Voor 2026 ligt het accent van de activiteiten van het Platform Economie bij de onderstaande on-
derwerpen, opgedeeld aan de hand van de ambities uit de MRA-agenda.

Ambitie 1: We willen een klimaatneutrale en circulaire regio zijn in 2050

In nauwe samenwerking met gemeenten en provincies wordt er gewerkt aan verschillende circu-
laire projecten op het gebied van circulair bouwen, circulair inkopen, circulaire gebiedsontwikke-
ling, voedsel en het bouwen van veerkrachtige toeleveringsketens van kritieke grondstoffen.
Om deze ambitie uit te voeren is er een werkgroep MRA circulair met diverse subwerkgroepen.
Het gaat dan om de volgende activiteiten:

1. **Circulaire gebiedsontwikkeling**
 - a. Afsluiten en uitvoeren van de Circulaire Deal Secundaire Bouwmaterialen die erop is gericht om het hergebruik van sloopmaterialen te stimuleren;
 - b. Opstellen van een afwegingskader sloop/nieuwbouw als instrument voor MRA-gemeenten.
2. **Circulair inkopen:** De ambitie is om in 2028 voor 80% circulair in te kopen. Dat betekent dat de MRA door zal gaan op de ingeslagen weg, door in MRA-verband overheden te ondersteunen bij het gebruiken van hun inkoopkracht.
3. **Aanpak grondstofstromen:** het ondersteunen van gemeenten bij het vormgeven van activi-
teiten die erop zijn gericht om hoger op de zogenaamde R-ladder te komen.
4. **Circulair voedsel**
 - a. Het maken van een handreiking die MRA-overheden kan helpen bij het opstellen van een lokale/ deelregionale voedselstrategie
 - b. Het opstellen van een handboek voor gemeentelijke inzet op logistieke (voed-
sel)hubs en het ontwikkelen van een schaalbaar model voor regionale voedselhub op een specifieke locatie in de MRA.
5. **Kritieke grondstoffen:** Het opstellen en implementeren van een plan van aanpak voor een regionale inzet op het bouwen aan veerkrachtige toeleveringsketens van kritieke grondstof-
fen.
6. **Circulair en duurzaam in NOVEX:** We leveren input aan de NOVEX –MRA vanuit de ver-
duurzamingsopgaven (energietransitie en circulaire economie). Denk hierbij bv aan

regionale voedselhubs, ruimte voor bedrijventerreinen en voor herwinning van kritieke grondstoffen.

Ambitie 2: We versterken de (digitale) concurrentie- en innovatiekracht van de MRA om bij te dragen aan de transitie die nodig zijn

In nauwe samenwerking met gemeenten en provincies en bedrijven en kennisinstellingen wordt gewerkt aan het versterken van de concurrentiekracht door middel van:

1. Het vormen van krachtige coalities om de grote transitie vorm te geven en stimulering R&D activiteiten. Belangrijke partijen daarin zijn de boards en de ROMs in de regio.
 - a. Het platform economie draagt bij aan de exploitatiekosten van de ROM Inwest en de Amsterdam Economic Board.
 - b. Daarnaast dragen we incidenteel bij aan processen of projecten gericht op doorontwikkeling van deze organisaties. Dit past binnen de uitgaven van de actieagenda (zie punt 3)

Het platform Economie heeft met de Amsterdam Economic Board en ROM InWest afspraken gemaakt over een verdere doorontwikkeling van iedere organisatie en de bijdrage van de MRA. Voor de board gaat het om een gezamenlijke invulling van de drie coalities en voor de Rom om aan de slag te gaan met de lessen uit de evaluatie die in 2025 heeft plaatsgevonden. Ook willen we de gezamenlijke lobby richting Den Haag verbeteren

2. Behouden positie als digitale hub om onze digitale ambities te kunnen realiseren. We blijven – o.a. door onze deelname van de MRA-werkgroep digitale infra aan de kleine landelijke werkgroep datacenters - alert op het belang van digitale infra en datacenters voor ons land en onze regio en werken hierop samen met beide provincies, gemeenten met datacenters en het Rijk. Deze inzet is erop gericht om te bevorderen dat voorstellen voor nieuwe datacenterontwikkelingen integraal worden beoordeeld. Dus: zowel op hun economische en maatschappelijke effecten, als op de effecten in termen van ruimtebeslag, waterverbruik en hun consequenties voor netcongestie.
3. We versterken innovatiekansen, ecosystemen, campussen en PPS-samenwerkingen op basis van de in 2025 vastgestelde actieagenda versterken innovatie- en concurrentiekracht. Hiervoor hebben we een kopgroep innovatie. Daarnaast houden overzicht op de economische dynamiek en concurrentie in de MRA via de Economische Verkenningen en leveren een bijdrage aan relevante studies in 2026 gericht op een weerbare en toekomstbestendige economie
4. We ondersteunen regionaal MKB en grootbedrijf bij hun internationaliseringsambities via werkzaamheden van Amsterdam Trade & Invest en de ROMs. Samenwerking tussen deze organisaties is belangrijk. Indien nodig worden hier aanvullende afspraken over gemaakt in 2026. Ook gaat het om het aantrekkelijk blijven voor internationaal talent en onbenut internationaal hoogopgeleid arbeidspotentieel te identificeren en beter aan te laten sluiten op de arbeidsmarkt via werkzaamheden en activiteiten van Inamsterdam (de bekostiging voor deze activiteiten is opgenomen bij ambitie 3)
5. Ook vanuit deze ambitie leveren input aan de NOVEX –MRA bijvoorbeeld over benodigde ruimte voor digitale infrastructuur, datacenters en innovatiedistricten.

Ambitie 3: We willen tekorten op de arbeidsmarkt verminderen en toekomstbestendig werk bieden aan huidige en nieuwe inwoners waardoor zij zich kunnen (blijven) ontwikkelen (door een optimale aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt)

Met de instelling van de bestuurlijk themagroep Onderwijs en Arbeidsmarkt zijn de domeinen sociaal en economie nauwer met elkaar verbonden, met als doel om te komen tot een effectiever arbeidsmarktbeleid. De uitvoering ligt bij de ambtelijke werkgroep onderwijs en Arbeidsmarkt. De uitvoeringslijnen zijn:

1. Het onderwijs beter aan te laten sluiten op de arbeidsmarkt door het verder versterken van de publiek-private samenwerkingsverbanden in het onderwijs. Inventariseren en schalen van Van Werk naar Werk projecten in PPS projecten
2. Betere samenwerking tussen alle partners en samen met bedrijfsleven, kennisinstellingen en sociaal-maatschappelijke instellingen te komen tot afspraken over/acties voor het verminderen van tekorten in sectoren. Pilot, kennisinstellingen en bedrijfsleven laten aansluiten op politiek bestuurlijk overleg O+A, inzet samenwerking regionale werkcentra en lobbyagenda.
3. Het onbenut arbeidspotentieel op alle niveaus (inclusief talentontwikkeling) te identificeren en beter aan te laten sluiten op de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld door de ondersteuning van arbeidsmigranten af te stemmen. Het verder ondersteunen van initiatieven ter bevordering van 'Leven Lang Ontwikkelen' (LLO) door inzet skills, digitalisering (AI) en arbeidsbesparende maatregelen. En eerdergenoemde activiteiten van InAmsterdam
4. Zicht te houden op het functioneren van en ontwikkelingen op de regionale arbeidsmarkt, bijvoorbeeld onderzoek naar 1 arbeidsmarktdataset voor de MRA.
5. De huidige arbeidskrachten mee te nemen in de digitale ontwikkelingen;

Ook gaat het om het aantrekkelijk blijven voor internationaal talent en onbenut internationaal hoogopgeleid arbeidspotentieel te identificeren en beter aan te laten sluiten op de arbeidsmarkt via werkzaamheden en activiteiten van InAmsterdam, zie ook ambitie 2. Dat is budgettair opgenomen bij deze ambitie.

Ambitie 4: We willen voldoende, passende, bereikbare en toekomstbestendige werklocaties in de nabijheid van (potentiële) werkenden

Deze ambitie wordt opgepakt door het programmeerteam Plabeka via de volgende vier uitvoeringslijnen:

1. De uitvoering van de bedrijventerreinstrategie is ter hand genomen. Dit zal leiden tot een verdere concretisering van de eerder gemaakte afspraken met betrekking tot onder meer de intensivering van bedrijventerreinen en een transformatiekader. Voor de kwaliteitsverbetering en verduurzaming van bestaande werklocaties in de Metropoolregio hebben we PHB de opdracht gegeven om samen met ondernemers en gemeenten concrete maatregelen (bv energie coöperaties, herinrichting met klimaatbestendige maatregelen) te begeleiden.
2. Ook is de kantorenstrategie in 2025 vastgesteld en doorgeleid naar colleges. In 2026 wordt de uitvoering daarvan ter hand genomen.

3. Om de ruimtelijke-economische ontwikkelingen in de MRA goed in beeld te brengen en op de voortgang van de regionale afspraken en behoefteeraming te kunnen bijsturen wordt de Monitor Plabeka opgesteld.
4. We acteren actief in NOVEX-MRA om ook de noodzakelijke ruimtelijk-economische maatregelen in te brengen in NOVEX-MRA. In 2026 zal een Ruimtelijke Investeringsagenda worden opgesteld, inclusief economische investeringen. Het gaat dan om werklocaties in brede zin (bedrijventerreinen, kantoren maar dus ook het ruimtelijk borgen van innovatiedistricten, circulaire (haven)terreinen, datacenters, etc).

Ambitie 7: We willen dat het (inter)nationale toerisme en de recreatiemogelijkheden bijdragen aan de leefkwaliteit van al onze inwoners

In 2024 is de Strategie Agenda Toerisme van de MRA herijkt en vastgesteld. Op basis van deze agenda is in 2025 de uitvoering ter hand genomen door de werkgroep toerisme. Daar gaan we nu op door in 2026. De uitvoering voor Kunst Cultuur en Erfgoed loopt via de gelijknamige werkgroep. In 2026 gaat het om maatregelen gekoppeld aan de volgende subambities:

1. We willen hogere bestedingen en langer verblijf van internationale bezoekers in de regio (buiten Amsterdam). Eind 2025 is een voorstel voor een meerjarige aanpak voor vraagsturing binnen de MRA opgesteld. 2026 geldt als overgangsjaar naar een breder aanpak van bestemmingsmanagement vanaf 2027.
2. We willen verblijfsaccommodaties en dagattracties zoveel mogelijk spreiden over de hele regio heen. In 2025 is een ontwikkelkader dagattracties vastgesteld waarmee de MRA-partners initiatieven voor grote attracties (minimaal 150.000 bezoekers waarvan minimaal 50% toeristen-conform CBS-definitie) met elkaar afstemmen vóór het besluit op een omgevingsvergunning. Verder is er een onderzoek opgestart naar sturingsinstrumenten op de ontwikkeling van nieuwe attracties. Want het blijft weerbarstig -ondanks het ontwikkelkader- om actief te sturen om de ontwikkeling van nieuwe dagattracties in Amsterdam te beperken en op andere (passende) plekken te stimuleren. De resultaten van dit onderzoek worden in 2026 gepresenteerd. Ook is in 2025 gestart met het ontwikkelen van een marktruimte module voor verblijfsaccommodaties waarin inzichten t.a.v. de bestaande voorraad en die van de planvoorraad gecombineerd worden in een berekeningstool om de marktruimte te kunnen bepalen. De uitkomsten en het gesprek hierover volgen in 2026.
3. We willen proberen toerisme in de MRA te verduurzamen. Dat kan zijn doordat we de impact van het toerisme in de MRA op de natuur en het milieu verkleinen maar ook doordat we toerisme socialer maken en de bijdrage aan de brede welvaart vergroten. Hierbij zetten we in op het delen van kennis en -goede voorbeelden maar ook op het realiseren van concrete projecten. Zoals bijvoorbeeld het in de MRA introduceren van een soortgelijk systeem als www.gastrolocal.ro en het onderzoeken of vakantieverblijf in corporatiewoningen in de MRA tot vergroting van de brede welvaart leidt.
4. We zetten met ons werkprogramma kunst, cultuur en erfgoed in op:
 - a. Talentontwikkeling met focus op 'the culture' oftewel cultuur met een achtergrond vanuit hiphop en straatcultuur. In 2026 ligt de nadruk op inventarisatie en onderzoek

- naar de omvang en werking van 'the culture'; projecten in de MRA en het gezamenlijk bepalen van acties waarmee kennis en effectiviteit vergroot kunnen worden;
- b. Culturele voorzieningen integreren in ruimtelijke opgaven, met name door aan te sluiten bij NOVEX-MRA;
 - c. Bereik van de culturele infrastructuur in kaart brengen. In 2025 is gestart met een behoefte inventarisatie rondom het invoeren van een cultureel doelgroepenmodel. Amsterdam is hiermee gestart en in 2026 worden pilots in andere MRA-gemeenten opgezet;
 - d. Toegankelijkheid van de culturele sector vergroten. Door MRA brede richtlijnen en enkele pilots (scan + plan)

Algemene activiteiten Platform Economie

De relatie met het Rijk en Europa is een belangrijk thema in het Platform Economie, zie ook de inleiding. Lobby en public affairs rondom de economische profilering van de MRA worden steeds urgenter en belangrijker. En dat is een belangrijk (bestuurlijk) gespreksonderwerp in het Platform Economie. Hier zullen we in 2026 extra aandacht aan besteden, zeker met een nieuwe nationale regering. Dit is nadrukkelijk een thema waar we in triple helix verband aan werken samen met bedrijven, kennisinstellingen en organisaties die hun vertegenwoordigen, zoals de Amsterdam Economic Board, De ROM's en bedrijvenverenigingen in onze regio. Ook zullen we hier gezamenlijke bijeenkomsten op zullen organiseren zoals een lobby event of een mogelijk vervolg op het open metropool event. Dit valt allemaal onder overige uitgaven in de meerjarenbegroting. Net als de kosten voor de jaarlijkse economische verkenningen (zie ook ambitie 2).

3. Platform Mobiliteit

3.1 Inleiding platform Mobiliteit

Gemeenten en vervoersautoriteiten (NH, Flevoland en Vervoerregio Amsterdam) hebben eigen vastgelegde taken in het werkveld mobiliteit, wanneer het gaat om aanleg, beheer en onderhoud van lokale en provinciale wegen en concessies van openbaar vervoer. Op het gebied van concessies zijn de Vervoerregio Amsterdam, de beide provincies en de gemeenten Amsterdam en Almere actief. Daarnaast voeren alle gemeenten en provincies gezamenlijk en/of zelfstandig beleid m.b.t. duurzame mobiliteit, smart mobility, fiets, gedrag, etc... Regionaal beleid en uitvoering vinden steeds meer op de schaal van de Metropoolregio Amsterdam plaats vanwege de logica van het daily urban system, maar hier wordt vanaf geweken als een lager of hoger schaalniveau pragmatischer is.

In het MRA-platform Mobiliteit vindt de regionale afstemming over het regionale beleid en de projecten plaats, maar ook de voorbereiding van en de regionale standpuntbepaling in het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBaB), ten behoeve van het MIRT en het landelijke overleg over het Spoor (met Rijkswaterstaat, NS en ProRail). De samenwerking met het Rijk is zeer intensief als het over mobiliteit. De verbreding van het platform Mobiliteit per 1 januari 2022 heeft het draagvlak in alle deelregio's van de MRA versterkt en daarmee ook de samenwerking met het Rijk.

Ambitie 8: We willen dat eenieder zich op toekomstbestendige en betaalbare wijze kan verplaatsen in de MRA en dat we het logistieke vervoer en de internationale connectiviteit verduurzamen.

Vanuit het Platform Mobiliteit worden onder deze ambitie verschillende programma's en projecten uitgevoerd.

OV Schaalsprong

Beoogd resultaat: De gemaakte afspraken rond OVAH (het doortrekken van de Noord/ Zuid-lijn), Zuidasdok, Sluiten Kleine Ring, IJmeerverbinding en OV-SAAL uitvoeren

Mijlpalen: Start P-Verkenning IJmeerverbinding, Reservering 2x200 mln OVAH

Actie 2026: Financiële afspraken ZuidasDok, Voorkeursbeslissing OVAH

OV & Spoor

Beoogd resultaat: Vanuit de MRA worden de verschillende projecten in de regio gemonitord en aangejaagd. Ook wordt de reactie op de dienstregeling van de NS hier opgesteld.

Mijlpalen: 2000 gratis NS-abonnementen bij hinderopgave, 2e fase NS-station Amsterdam

Actie 2026: Afspraken OV SAAL, Marktordening spoor en resultaten onderzoek spoorgoederenvervoer

Fiets

Beoogd resultaat: De knelpunten in het MRA Doorfietsrouten netwerk worden uitgevoerd. De MRA monitort dit

Mijlpalen: Rapportage resultaten 2025-2026 gepubliceerd

Actie 2026: Extra Fietsimpuls MRA

Herprioritering van Aanleg naar Instandhouding

Beoogd resultaat: Er ligt een grote onderhoudsopgave op het gebied van weg en spoor. De MRA werkt hierin samen door middel van de MIRT Coördinatie

Mijlpalen: Planning opgaven, werk met werk kansen

Actie 2026: Opstarten on hold MIRT projecten

Samenwerking Netwerkmanagement (verkeershinder)

Beoogd resultaat: Efficiënte en effectieve aanpak verkeerhinder etc. in de MRA

Mijlpalen: Plan van Aanpak zomer 2025 succesvol, Koepelverhaal, bundeling rapportages en jaarplannen in MRA verband

Actie 2026: Intensiveren samenwerking

Logistiek

Beoogd resultaat: Het uitvoeren van de acties van de regionale agenda stadslogistiek en multimodaal netwerk goederenvervoer, zoals de ontwikkeling stedelijke logistieke hubs

Mijlpalen: Regionale Uitvoeringsagenda Stadslogistiek vastgesteld met bedrijfsleven, MPVE bedrijventerreinen

Actie 2026: Resultaten RUAS

Duurzame mobiliteit

Beoogd resultaat: Gemeenten binnen de MRA helpen met het implementeren van mobiliteitsmaatregelen (ter bevordering van duurzaamheid en/of gezondheid). Ook gericht op verbeteringen in concrete projecten/ op specifieke trajecten (te bepalen in platform Mobiliteit)

Mijlpalen: Maatregelenlijst vastgesteld, introductie ZE Zones Amsterdam, Haarlem, Schiphol

Actie 2026: Effectmonitor voltooien

Digitaliseren en Innovatie Mobiliteit (Smart Mobility)

Beoogd resultaat: Digitale oplossingen implementeren ten behoeve van het Multimodaal toekomstbeeld

Mijlpalen: Transitie van platform Smart Mobility naar Netwerk Digitalisering en Innovatieve Mobiliteit

Actie 2026: Aansluiting bij alle relevante MRA-programma's en netwerken

Mobiliteitsrechtvaardigheid

Beoogd resultaat: het verkleinen van de impact van de aan- of afwezigheid van mobiliteitsopties op de kansen (bijv. op passend werk etc.) van de inwoners van de MRA

Mijlpalen: Onderzoek Noord-Holland, toegankelijkheid haltes Vervoerregio (en beleidskader)

Actie 2026: Implementatie aanbevelingen bij Woonwerkbalans, Publieke Mobiliteit en andere relevante programma's

Publieke Mobiliteit

Beoogd resultaat: Kennisdeling rond publieke mobiliteit en een pilot implementeren in de MRA-regio

Mijlpalen: er lopen een aantal pilots in de MRA, afstemming in MRA gestart met I&W

Actie 2026: Opschalen en/of pilots kansrijke systemen

Fiscale maatregelen

Beoogd resultaat: Fiscale maatregelen implementeren om de mobiliteit te sturen.

Mijlpalen: Geen

Actie 2026: Agenderen alternatieve bekostiging in regeerakkoord

Samen Bouwen aan Bereikbaarheid

Beoogd resultaat: Met het Rijk afspraken maken en programmatisch uitvoeren t.b.v. het multimodaal toekomstbeeld

Mijlpalen: Lijst NOVEX maatregelen mobiliteit – wonen (MRA-propositie), afspraken Spreiden en Mijden, Ringen Draaiende Houden, HUB's, etc...

Actie 2026: Lijst NOVEX naar RIA, pilot HUB Muiden naar gezamenlijk MRA HUB exploitatiemodel

BO MIRT en BO Leefomgeving

Beoogd resultaat: Vanuit het Platform Mobiliteit en Platform Ruimte wordt het BOL en BO MIRT voorbereid om rijk-regio afspraken te maken rond de ruimtelijke ordening

Mijlpalen: NOVEX Uitvoeringsagenda 1.0, MRA-propositie WOMO

Actie 2026: Afspraken OVAH, DOK en SAAL

Lobby Rijk en EU

Beoogd resultaat: Een afgestemde MRA Lobby richting het Rijk en EU, gericht op grote trajecten, zoals Zuidasdok en het doortrekken van de Noord-Zuidlijn. Ook kleinere projecten/trajecten in de hele regio krijgen aandacht, binnen het platform Mobiliteit wordt besproken welke jn de lobby worden meegenomen

Mijlpalen: OVAH, bezuiniging OV deels opgelost

Actie 2026: Meer middelen Mobiliteitsfonds t.b.v. schaa sprong, bezuiniging OV naar zero.

4. Platform Ruimte

4.1 Inleiding platform Ruimte

De beschikbare ruimte is schaars in de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Ruimte is een belangrijke voorwaarde om onze ambities te kunnen realiseren. De MRA heeft een grote woningbouwopgave, maar ook een daarmee gepaard gaande transitieopgave op het gebied van economie, water, klimaat, landschap, energie en mobiliteit.

In het platform Ruimte kunnen diverse ruimtelijke programma's besproken worden zoals:

- De Nota Ruimte en de provinciale ruimtelijke voorstellen, ruimtelijke arrangementen, die kader stellend zijn voor de MRA-regio.
- Gemeenten en provincies hebben hun eigen omgevingsvisies en plannen. De ontwikkelstrategie 2035 van de gemeente Amsterdam geeft ook een perspectief op de regio.
- In en aangrenzend aan de MRA zijn door het Rijk speciale gebieden aangewezen met ruimtelijke opgaven, de zogenaamde NOVEX-gebieden, zoals het Noordzeekanaalgebied, de omgeving van Schiphol en het Groene Hart. De MRA als geheel is ook een NOVEX-gebied.
- Thematische rijks- en regionale programma's, die ruimtelijke claims leggen op de regio, zoals de Woondeal, het Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat, MIEK, Centraal Holland (wateropgave) WoMo (Woningbouw en Mobiliteit), Samen Bouwen aan Bereikbaarheid, Landschap, recreatie. Tot slot hebben we als leidraad onze eigen MRA-agenda, met ambities, waarvoor eveneens ruimte nodig is.
- Sinds 2025 zijn we gestart met MRA-atelier 2100, geïnspireerd op het traject Amsterdam 2100

In het platform Ruimte worden ook projecten en programma's uit platform Economie en Mobiliteit besproken waar ruimtelijke consequenties aan zitten: bijvoorbeeld de bedrijventerreinenstrategie, de economische profielen en Samen Bouwen aan Bereikbaarheid. Ruimtelijke programma's zoals de NOVEX MRA worden ook geagendeerd in de platforms Economie en Mobiliteit. De secretarissen van de platforms hebben regelmatig overleg om de agenda's af te stemmen. Ook worden er gezamenlijk strategische overleggen georganiseerd zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau.

4.2 Uitvoeringsprioriteiten 2026 platform Ruimte

Voor 2026 ligt het accent van de activiteiten van het Platform Economie bij de onderstaande onderwerpen, opgedeeld aan de hand van de ambities uit de MRA-agenda.

Ambitie 1: We willen een klimaatneutrale en circulaire regio zijn in 2050

Deze ambitie heeft een ruimtelijk impact en is van belang voor het platform Ruimte en komt terug in o.a. de volgende programma's en projecten:

- Programma NOVEX MRA, Programma Groen-blauw groeit mee, Ruimtelijke gevolgen Energie infra (in NOVEX)
- MRA-atelier 2100

- Project circulaire economie, bedrijventerreinenstrategie
- Wateropgave Centraal Holland
- Provinciale en gemeentelijke omgevingsvisies, ruimtelijke plannen, projecten
- Programma NOVEX NZKG en Groene Hart.

Alleen de NOVEX MRA, Groenblauw groeit mee, project circulaire economie en de bedrijventerreinenstrategie worden uitgevoerd door de MRA, maar in het platform Ruimte kunnen deze programma's wel in samenhang besproken worden

Ambitie 2: We versterken de (digitale) concurrentie- en innovatiekracht van de MRA om bij te dragen aan de transities die nodig zijn

Deze ambitie heeft ruimtelijk impact en komt o.a. terug in:

- Bedrijventerreinenstrategie (platform Economie)
- Economische profielen (platform Economie)
- Pijler Energie NOVEX MRA (o.a. datacentra)

Ambitie 4: We willen voldoende, passende, bereikbare en toekomstbestendige werklocaties in de nabijheid van (potentiële) werkenden

Deze ambitie heeft ruimtelijke impact en komt o.a. terug in:

- NOVEX MRA, pijler meerkernig, strategie woonwerkbalans, Samen Bouwen aan Bereikbaarheid
- MRA-atelier 2100
- Bedrijventerreinstrategie

Ambitie 5: We willen leefbare steden en dorpen met voldoende, betaalbare, bereikbare en toekomstbestendige woningen, in een gezonde leefomgeving

Deze MRA-ambitie sluit het meest aan bij platform Ruimte en met name bij de NOVEX MRA.

Deze ambitie komt terug in

- NOVEX MRA in pijlers groenblauw, meerkernig en energie
- Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (platform Mobiliteit)
- MRA-programma Groenblauw groeit mee
- MRA-atelier 1200
- Programma Bouwen en Wonen, Woondeal, MRA-propositie voor de rijksmiddelen WOMO (PHO Bouwen en Wonen)
- Ruimtelijke arrangementen Provincies, andere NOVEX-gebieden.

In de NOVEX MRA en in het platform Ruimte kunnen deze programma's in samenhang besproken worden. Welke ruimtelijke keuzes kunnen we maken om te komen tot deze leefbare steden en dorpen?

Ambitie 6: We behouden en (waar mogelijk) versterken de kwaliteit van ons landschap, water en cultuurhistorisch erfgoed

Deze ambitie wordt opgepakt door het programma NOVEX MRA en Groen-blauw groeit mee. Deze programma's vallen onder het platform Ruimte.

Ambitie 7: We willen dat het (inter)nationale toerisme en de recreatiemogelijkheden bijdragen aan de leefkwaliteit van al onze inwoners

De ambitie recreatie wordt opgepakt in programma's NOVEX MRA, Groenblauw, atelier 2100, die vallen onder het platform Ruimte.

1. Bestuur

5.1 Inleiding Bestuur

Het Bestuur van de MRA is verantwoordelijk voor de dagelijkse coördinatie van de MRA-werkzaamheden. Daarbij bewaakt het de samenhang en voortgang van activiteiten van de MRA, stijgt het boven de deelbelangen uit, en signaleert het bredere ontwikkelingen die voor de MRA van strategisch belang zijn. Een belangrijke taak die het Bestuur heeft is op het gebied van lobby en public affairs, met name voor de positionering van de MRA in Den Haag en Europa, maar ook in de ondersteuning van inhoudelijke lobbypunten vanuit de Platforms.

De invulling van de hierboven omschreven rol van het Bestuur is afgelopen jaar onderwerp van gesprek geweest in een van de heidagen van het Bestuur. Daar is geconstateerd dat het Bestuur haar rol in wil vullen als een toezichhoudend Bestuur; erop toezien dat de organisatie zowel op strategisch als operationeel niveau goed functioneert, en dan vanuit een adviserende rol. Dit betekent dat als bijvoorbeeld inhoudelijke onderwerpen (al dan niet naar aanleiding van actuele maatschappelijke ontwikkelingen) onderbelicht blijven, bijvoorbeeld omdat ze overkoeplend/platform overstijgend zijn, het Bestuur (gevraagd en ongevraagd) advies kan geven of met een voorstel kan komen aan de Platforms voor een aanpak. Een ander belangrijk aspect wat hier ook bij hoort is het onderhouden van relaties met relevante partners, bijvoorbeeld de economic boards die we in de MRA hebben en de ROM's, maar ook andere regio's waar we steeds nauwer mee gaan samenwerken (Eindhoven, Utrecht, etc.).

5.2 Focus voor het Bestuur in 2026

De werkzaamheden in het Bestuur zijn niet gekoppeld aan specifieke ambities uit de MRA Agenda, maar bestrijkt de volle breedte van de MRA-samenwerking. In 2026 zal de focus van het MRA Bestuur liggen op een drietal activiteiten; lobby en public affairs (met daarbij in het bijzonder aandacht voor de positionering van de MRA in Den Haag en Brussel), de evaluatie van de samenwerkingsafspraken en toezicht op de uitvoering van de MRA Agenda.

Lobby en Public affairs

Met het event in Den Haag van november 2025 is een mooie start gemaakt met de positionering van de MRA in Den Haag. De eerdere Europese rapporten van Letta en Draghi en het recente Nederlandse rapport van Wennink laten het belang zien van gerichte strategische keuzes maken om het toekomstige verdienvermogen – en daarmee de brede welvaart – te borgen. De Metropoolregio Amsterdam speelt daar voor Nederland een sleutelrol in. De economische sectoren waar onze regio sterk in is, zijn essentieel in de economie van morgen. Dat kunnen we niet alleen; daar hebben we ook samenwerking voor nodig met bijvoorbeeld de regio's Eindhoven, Utrecht of Wageningen. Op dit moment wordt een nieuw kabinet gevormd; de lobby inspanningen zijn er op dit moment op gericht om daar invloed op uit te oefenen; nadat een nieuw kabinet is geïnstalleerd willen we als MRA een actieve partner zijn om de benodigde inspanningen om de concurrentie en innovatiekracht van Nederland te versterken op te pakken.

Komend jaar zal de inzet op lobby en public affairs flink worden versterkt. De vertegenwoordiging in Brussel zal worden verdubbeld, en bovendien wordt een EU-subsidie expert aangetrokken om MRA-overheden te helpen met subsidies binnen te halen. Daarnaast gaan twee permanente lobbyisten namens de MRA aan de slag in Den Haag. In het Bestuur wordt afgestemd hoe zowel in Brussel als Den Haag de positionering en de bijbehorende lobby- en public affairs activiteiten worden uitgevoerd. De inhoudelijke lobby (en de prioritering daarvan) wordt afgestemd in de Platforms: hier speelt het Bestuur waar opportuun (en de lobbyisten in Den Haag en Brussel) een rol in de uitvoering.

De portefeuillehouder lobby en public affairs is tezamen met de voorzitter en de 2^e vicevoorzitter van het Bestuur het eerste aanspreekpunt voor dit onderwerp.

De evaluatie van de samenwerkingsafspraken

In de samenwerkingsafspraken is opgenomen dat deze ook geëvalueerd worden. In de Algemene Vergadering is afgesproken dat deze evaluatie in 2027 moet worden uitgevoerd. Om dit te kunnen doen moet in 2026 gestart worden met de evaluatie. Door de gemeenteraadsverkiezingen van maart is het verstandig hiermee te wachten tot na de zomer, als de nieuwe raden goed gesetteld zijn. De afgelopen jaren zijn bij het werken volgens de samenwerkingsafspraken al verschillende zaken aan het licht gekomen die verbetering of aanpassing behoeven. Sommige van die veranderingen zijn ook reeds aan de Raadtafel voorgelegd, en zijn afspraken overgemaakt in de Algemene Vergadering. We beginnen dus niet op o.

De samenwerkingsafspraken voorzien in een zorgvuldig proces voor de evaluatie van de samenwerkingsafspraken. Toch is het wenselijk om dit proces (met een specifieke invulling qua data en momenten) eerst vast te stellen, zodat iedereen op de hoogte is van of en zo ja wanneer hij of zij invloed heeft op de evaluatie. Deze procesnotitie zal na de zomer worden vastgesteld, waarna de evaluatie van start gaat.

De portefeuillehouders governance en financiën zijn het eerste aanspreekpunt voor dit onderwerp

Toezicht op de uitvoering van de MRA Agenda

De uitvoering van de MRA Agenda gaat in 2026 onverminderd door. Door de koppeling tussen de Platforms en het Bestuur kan het Bestuur in haar rol als toezichthoudend Bestuur monitoren of de uitvoering van de MRA Agenda conform planning verloopt, en of er ontwikkelingen zijn die maken dat afstemming daarover noodzakelijk is in Bestuur of de Platforms. Het toenemende belang van de innovatie en concurrentiekracht (gekoppeld ook aan de verduurzamingsopgave) en de waarde die ook in Europa en Den Haag gehecht wordt aan dit onderwerp maakt dat scherp monitoren of we de juiste dingen doen of deze bijsturing behoeven extra belangrijk is.

2. Begroting

In deze paragraaf treft u de begroting voor 2026. Dit betreft een specificering van de door de Algemene Vergadering vastgestelde Meerjarenbegroting 2025-2028. Voor het zicht op de ontwikkeling is ook de begroting voor 2025 opgenomen. Let op: de begroting voor 2025 is niet de daadwerkelijke realisatie van de begroting over 2025. Deze volgt in Q1 van 2026.

Begroting 2026

	Begroting 2025	Begroting 2026		
Inkomsten				
Inwonerbijdrage gemeenten	€ 4.274.498	€ 4.318.526		
Prov. NH: gelijke bijdrage aan Amsterdam ¹	€ 1.532.303	€ 1.550.230		
Prov. FL: gelijke bijdrage aan Almere ¹	€ 373.381	€ 379.730		
Gemeente Amsterdam: extra bijdrage EZ	€ 1.439.532	€ 1.439.532		
Prov. NH: extra bijdrage EZ	€ 1.439.532	€ 1.439.532		
Bijdrage uit reserves 2024 tbv Board ²	€ 325.000	€ 325.000		
Bijdrage uit reserves 2024 tbv nullijn begroting ²	€ 225.000	€ 225.000		
Bijdrage uit overschot 2020-2024 tbv EU vertegenwoordiging ³	€ 0	€ 220.000		
Extra financiële bijdragen 'om niet' inzet (schatting)	€ 300.000	€ 300.000		
totaal	€ 9.909.246	€ 10.197.550		
Uitgaven				
<i>Uitgaven uitvoering MRA Agenda</i>	Begroting 2025	Begroting 2026	Uitsplitsing	Platform
Ambitie 1: Klimaatneutrale en circulaire regio	€ 550.000	€ 621.000		
Programma circulaire economie			€ 375.000	PF Economie
Energietransitie			€ 81.000	PF Ruimte
Programma Groenblauw Klimaatbestendig			€ 165.000	PF Ruimte
Ambitie 2: Concurrentie en innovatiekracht	€ 222.000	€ 223.687		PF Economie
Ambitie 3: Arbeidsmarkt en toekomstbestendig werk	€ 853.000	€ 859.483		
Programma Onderwijs & Arbeidsmarkt			€ 591.483	PF Economie
Bijdrage aan IN Amsterdam			€ 268.000	PF Economie
Ambitie 4: Werklocaties	€ 410.000	€ 413.116		PF Economie
Ambitie 5: Leefbare steden en dorpen	€ 600.000	€ 604.560		PF Ruimte
Ambitie 6: Landschap en erfgoed	€ 325.000	€ 327.470		
Landschap & Groen/Blauw			€ 257.470	PF Ruimte
Kunst, Cultuur en Erfgoed			€ 70.000	PF Economie
Ambitie 7: Toerisme en recreatie	€ 640.000	€ 644.864		
Toerisme			€ 594.864	PF Economie
Recreatie			€ 50.000	PF Ruimte
Ambitie 8: Mobiliteit en connectiviteit ³	MOB	MOB		
Verstedelijgingsstrategie/NOVEX	€ 280.000	€ 282.128		PF Ruimte
Bijdrage exploitatiekosten Amsterdam Economic Board	€ 1.140.000	€ 1.148.664		PF Economie
Extra bijdrage overgangsfase Amsterdam Economic Board	€ 325.000	€ 325.000		PF Economie
Bijdrage exploitatiekosten ROM InWest	€ 1.580.000	€ 1.592.008		PF Economie
Lobby en public affairs	€ 160.000	€ 381.216		
Regulier lobby en public affairs activiteiten			€ 61.216	Bestuur
EU vertegenwoordiging en EU subsidieexpert			€ 320.000	Bestuur
Subtotaal uitvoering MRA Agenda	€ 7.085.000	€ 7.423.196		

Overige uitgaven

Friciekosten personeel ⁴	€ 750.000	€ 755.700	Bestuur
Trainee pool MRA	€ 266.000	€ 268.022	Bestuur
Bureaunkosten	€ 350.000	€ 352.660	Bestuur
Huur en locatiekosten			
Overige bureaunkosten			
Onderzoek en advies	€ 300.000	€ 302.280	
Regulier onderzoeksbudget		€ 142.280	Bestuur
Economische Verkenningen van de MRA		€ 160.000	PF Economie
Communicatie	€ 175.000	€ 176.330	Bestuur
Congressen en evenementen	€ 250.000	€ 251.900	Bestuur
Aanjaagbudget nieuwe (integrale) programma's of activiteiten	€ 425.000	€ 428.230	Bestuur
Strategische Reserve	€ 0	€ 0	Bestuur
Subtotaal overige uitgaven	€ 2.516.000	€ 2.535.122	
Totaal	€ 9.601.000	€ 9.958.318	
Saldo inkomsten - uitgaven	€ 308.246	€ 239.232	

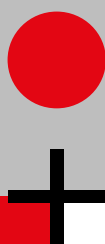
¹ De bijdragen van beide provincies zijn gelijk aan de bijdragen van de grootste inliggende gemeenten. Omdat per gemeente inzichtelijk is gemaakt wat de gemiddelde groei was over de afgelopen 10 jaar, is voor de berekening van deze bedragen specifiek naar de voorspelde groei van Amsterdam en Almere gekeken

² Conform besluit in de AV van 11 oktober 2024

³ Conform besluit in de AV van 10 oktober 2025

⁴ Ambitie 8 over mobiliteit en connectiviteit wordt gefinancierd vanuit middelen van de vervoersautoriteiten (VRA en beide provincies), niet vanuit de inwonerbijdrage van de MRA deelnemers. Om die reden is hier geen bedrag opgenomen

⁵ Op dit moment worden vanuit het budget 'frictiekosten personeel' nog een aantal ambtenaren van MRA deelnemers betaald, die niet onder de formatie van de MRA directie vallen, maar wiens inzet wel cruciaal is voor de uitvoering van de MRA Agenda. Veel van deze inzet wordt al 'om niet' bijgedragen door de MRA deelnemers. Daar waar dat niet mogelijk was, is in het verleden besloten om deze inzet vanuit dit budget te financieren. Dat blijven we voorsnog voor deze mensen zo doen, maar we gaan geen nieuwe inzet van MRA ambtenaren hier uit financieren. Daarnaast is het zo dat als een van de ambtenaren die 'om niet' aan de MRA-directie geleverd wordt vertrekt, het dan vaak een tijd duurt voordat de betreffende moederorganisatie een vervanger kan leveren: hierdoor is af en toe inhuur noodzakelijk. Hiervoor is afgesproken om een factuur te sturen naar die deelregio's die te weinig 'om niet' inzet hebben geleverd (volgens de

**metropool
regioamsterdam**

Termini 179
1025 XM Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl